РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 7-го грудня 1918. Ч. 146. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, December 7, 1918. No. 146.

РЕВОЛЮЦІЯ НА УКРАЇНІ

Українське народне правительство під проводом Винниченка.

Наступ польської орди на українські землі. -- Поляки заняли Берестє Литовське.

ВІЛСОН БУДЕ ПЕРШИМ ПРЕЗИДЕНТОМ ЛІҐИ НАРОДІВ.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НОВА РЕВОЛЮЦІЯ НА УКРАЇНІ.

ЛОНДОН, 6. грудня. — **НА УКРАЇНІ ВИБУХЛА РЕВОЛЮЦІЯ, як се доносить нинішна телеґрама з Царгороду.**

Телеґрама доносить дальше, що правительство візвало аліянтів, щоби вони обсадили чорноморські пристани.

НАРОДНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО З ВИННИЧЕНКОМ НА ЧОЛІ.

Жадає помочи аліянтів до боротьби проти большевиків і зорґанізованя української держави.

ПАРИЖ, 20. падолиста. — **Українська Народна Рада в Парижи оголосила слідуючий звіт:**

Після останних інформацій з Києва ВИННИЧЕНКО, БУВШИЙ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОГО КАБІНЕТУ, УТВОРИВ ЩЕ ПЕРЕД КІЛЬКОМА ТИЖНЯМИ НАРОДНИЙ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ПОПРИ КАБІНЕТ ГЕТЬМАНА СКОРОПАДСЬКОГО. В СКЛАД СЬОГО НАРОДНОГО КАБІНЕТУ ВИЙШЛИ ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, ЯКИЙ Є КОАЛІЦІЄЮ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ ПАРТІЙ.

Переважна часть українських цивільних урядників з правительства гетьмана Скоропадського є прихильниками Українського Народного Союза.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВЗИВАЄ ПОМОЧИ АЛІЯНТІВ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ І ДО ЗОРҐАНІЗОВАНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЗГІДНО З ПРИНЦИПАМИ, ПРОГОЛОШЕНИМИ АЛІЯНТАМИ І ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

Українська депутація, про яку доносили недавно телеґрами, що вона виїхала до держав аліянтів в справі уділеня ними помочи для України, була вислана, як треба здогадувати ся, з рамени нового правительства українського.

З повисше наведеної телеґрами виходить, що на Україні є під теперішну пору два правительства: **властиве українське народне правительство під проводом Винниченка, утворене з представників всіх українських демократичних партій, і всеросійське правительство ген. Скоропадського зі сильною закраскою реакції, опертої на баґнетах німецьких і російсько-козацьких військ.**

Як велику власть під теперішну хвилю здобули сі правительства, про те вісти не доносять.

ПОЛЬСЬКА ОРДА НАСТУПАЄ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

Польські війска обсадили Берестє Литовське.

ПАРИЖ, 4. грудня. — **МІСТО БЕРЕСТЄ ЛИТОВСЬКЕ, В КОТРІМ СВОГО ЧАСУ НІМЦІ ВЕЛИ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ З РОСІЄЮ І УКРАЇНОЮ, ОБСАДИЛИ ВІЙСКА ПОЛЬСЬКІ, як се доносить телеґрама зі Женеви на підставі донесеня віденської „Нае Фрае Прессе".**

В АВСТРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АВСТРІЙСЬКІ УСТАНОВЧІ ЗБОРИ НАЗНАЧЕНІ НА ДЕНЬ 1. МАРТА.

Вибори мають відбути ся в січни.

БЕРНО, 4. грудня. — **Провізоричне правительство німецької Австрії оголосило закон в справі виборів до установчих зборів; вибори мають відбути ся в місяци січни,** як се доносить нинішна телеґрама з Відня. **Установчі збори будуть скликані на день 1. марта.**

На кождих 48.000 мешканців припадає один посол. Право голосованя будуть мати всі мущини і женщини у віці 24 літ або висше.

Католицька партія видала маніфест, в якім заявила ся за републиканською формою правительства. Се вважають смертельним ударом для всяких надій Габсбурґів.

Бувший австрійський цісар хоче стати на чолі монархістичної партії.

АМСТЕРДАМ, 4. грудня. — **Бувший австрійський цісар Карло має намір взяти участь у виборах в марті на чолі демократично-монархістичної партії,** як се доносить телеґрама з Відня.

Бувший цісар і архикнязі в Австрії плянують утворене конституційної монархістичної партії, на чолі котрої вони хочуть станути при виборах до народних установчих зборів в Австрії. Подробиці сього пляну покищо не звісні. Догадують ся однак, що бувший цісар має намір зєдинити своїх прихильників серед австрійського народу і перетворити Австрію в монархістичну державу на взір монархії англійської. Однак вигляди на успіх бувшого цісаря в тій справі є відай малі.

Мирові предложеня австрійських Німців.

ВІДЕНЬ, 3. грудня. — Австро-німецьке правительство предложить на мировій конференції, як се заявив др. Отто Бавер, міністер заграничних справ, слідуючі пропозиції:

1. Всякі спірні територіяльні справи мають бути полагоджені на підставі плебісциту.

2. Иншого рода справи, як приміром поділ державного маєтку і довгів, мають бути полагоджені при помочи розємчого суду.

3. **Мирова конференція має потвердити союз німецької Австрії з федерацією німецьких держав.**

4. Доступ до Адрійського моря.

5. На відшкодоване для Сербії мають зложити ся всі народи, які входили в склад австро-угорської держави.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німецьке правительство в страху перед большевиками.

АМСТЕРДАМ, 4. грудня. — **Берлінське правительство дуже побоюєть ся революції большевиків під проводом д-ра Лібкнехта,** як се доносить берлінська „Дайтше Цайтунґ".

Німецькі крайні соціялісти мають у своїх руках велику скількість гармат і амуніції, які держать в укритю.

Др. Лібкнехт має розпочати нову революцію.

ПАРИЖ, 5. грудня. — **Терористична революція під проводом д-ра Лібкнехта, провідника німецьких крайних соціялістів, має розпочати ся в пятницю вечером,** як се доносить кореспондент ціріхської часописи „Ле Журналь".

Др. Лібкнехт, як се доносить телеґрама, має до своєї розпорядимости 15.000 добре зоружену армію.

Німецький совєт жадає увязненя Гінденбурґа.

КОПЕНГАҐЕН, 4. грудня. — Рада робітників і жовнірів в Лилску ухвалила, щоби розвязати німецьку головну військову команду і увязнити ґен. Гінденбурґа, як се доносить берлінський „Льокаль-Анцайґер".

Баварська рада годить ся з програмою берлінського правительства.

АМСТЕРДАМ, 5. грудня. — Баварська рада робітників і жовнірів потвердила одноголосно програму берлінського правительства, а передівсім справу задержаня єдности німецької держави і справу скликаня установчих зборів, як се доносить телеґрама з Монахії, столиці Баварії.

Німці кажуть, що на видачу Вільгельма треба позволеня Німеччини.

КОПЕНГАҐЕН, 5. грудня. — Др. Каль, професор на університеті в Берліні, заявляє, що після німецького права бувший цісар не може бути виданий аліянтам, хиба за позволенєм Німеччини, яка однак на те не згодить ся.

Останні телеґрами доносять, що бувший цісар Вільгельм є переконаний, що йому прийдеть ся станути перед трибуналом, але він відмовляє всяких заяв щодо способу своєї оборони.

Вільгельм занятий пильно при бюрку у своїй кімнаті. Догадують ся, що він пише оборону, в якій представить свою діяльність перед і підчас війни.

Зі справою жаданя видачі Вільгельма здержали ся аж до приїзду президента Вілсона.

ВАШІНҐТОН, 4. грудня. — **Зі всякою акцією в справі жаданя** видачі Вільгельма правительства аліянтів постановили задержати ся аж до приїзду президента Вілсона до Европи, як се доносить нинішна вістка, оголошена департаментом загр. справ.

Англійське і французьке правительство розглянули вже правні квестії, які є злучені зі справою поставленя перед суд бувшого цісаря.

Президент Вілсон, о скільки се є відомо урядовим кругам у Вашінґтоні, доси ніколи не виразив свого погляду на сю справу.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ще один опис замордованя царської родини.

ЛОНДОН, 5. грудня. — Телеґрама з Амстердаму доносить, що київські часописи подали опис вимордуваня цілої родини бувшого царя Росії большевиками в Екатерінбурґу.

Після оповіданя одного пажа бувшої цариці, який каже, що був очевидцем, цілу царську родину замкнено в келії монастиря в Екатерінбурґу, в якій держано її через кілька тижнів аж до замордованя. Келії стерегли большевицькі жовніри, які безсоромно зневажали членів царської родини.

Паж оповідає, що дня 17. липня переведено всіх членів родини до пивниці монастиря і поставлено їх при стіні. Тоді одного по другім розстріляно. Після його оповіданя большевики згодили ся на останну просьбу бувшого царя Николая, щоби його жінка, яка була тоді хора, померла в його обіймах.

Німці віддали аліянтам 300 міл. франків російського золота.

ПАРИЖ, 4. грудня. — **Німці передали аліянтам 300 міліонів франків золота, яке вони свого часу дістали від Росії титулом відшкодованя.**

Таксамо Німці звернули Французам твори штуки, забрані підчас наступу зі Ст. Кантен і Валенсієн. Вартість тих творів штуки оцінюють на високі суми.

Крим жадає самоуправи і злуки з федеративною републикою російською.

СЕВАСТОПОЛЬ, 27. падолиста. — Севастополь находить ся під управою коаліційного комітету, зложеного з робітників, купців і професорів.

Населене домагаєть ся утвореня Криму яко самостійної держави, з містом Симферополем яко столицею, і злуки з федеративною републикою російською.

Зоружені робітники удержують в місті порядок, але комітет побоюєть ся, щоби по відході німецьких військ і фльоти аліянтів не прийшло до заворушень.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Поляки вислали Німеччині ультимат.

ПАРИЖ, 4. грудня. — **Польське правительство вислало Німеччині ультимат, в якім зажадало безпроволочного опорожненя польських територій з німецьких військ, які допускають ся насильств супроти населеня,** як се доносить телеґрама женевської часописи „Ле Журналь".

В ультиматі грозять Поляки строгими військовими зарядженями на случай, коли би їх жадане не було вдоволяючо полагоджене.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Угорські Румуни за злукою з Румунією.

АМСТЕРДАМ, 4. грудня. — **Румунські народні збори в Карльсбурґу на Угорщині приймили резолюцію в справі злуки всіх Румунів, заселюючих землі Трансильванії, Банату і Угорщини, з Румунією.**

Ухвалено також, щоби Румунія поставила домагане в справі Банату між Тисою і Дунаєм, доки не відбудуть ся установчі збори. Президент народних зборів заявив, що Румунія згодила ся признати всім тим територіям провізоричну автономію.

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Демобілізація у Франції.

ПАРИЖ, 4. грудня. — **Французьке правительство видало всі конечні зарядженя в цїли переведеня демобілізації всіх кляс територіяльних резерв до кінця лютого.**

СПРАВА МИРА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ПЕРШИМ ПРЕЗИДЕНТОМ ЛІҐИ НАРОДІВ.

ЛОНДОН, 5. грудня. — Велике заінтересоване викликала тут телеґрама, яку одержала часопись „Дейли Нюс" зі Злучених Держав, а яка звучить:

„Президент Вілсон находить ся в приємній ситуації. Друга каденція Вілсона яко президента Злучених Держав зближаєть ся до кінця. Загальне переконане панує, що його висока карієра не повинна скінчити ся на президентурі. ЗАГАЛЬНО ЗДОГАДУЮТЬ СЯ, ЩО ВІЛСОН ОБИМЕ ПРОВІД НАД ЛІҐОЮ НАРОДІВ ЯКО Її ПЕРШИЙ ПРЕЗИДЕНТ".

„Дейли Нюс", яка є прихильником пацифізму, витає радісно сей плян. Також і богато инших часописий вважає, що сей плян буде принятий, і то не лише з причини високого поважаня до особи президента Вілсона, але також задля його високих політичних спосібностий.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РОЗПІЧНУТЬ СЯ УРЯДОВО ОКОЛО 20. ГРУДНЯ.

ПАРИЖ, 5. грудня. — **Є загальне переконане, що ВСТУПНІ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РОЗПІЧНУТЬ СЯ УРЯДОВО ОКОЛО 20. ГРУДНЯ.**

Перед урядовим розпочатєм переговорів відбудеть ся цілий ряд приватних конференцій між представниками держав аліянтів і Злучених Держав, на яких будуть обговорені і поставлені услівя мира.

Доперва тоді будуть запрошені представники Німеччини, щоби підписали такі жаданя, які поставлять представники аліянтів і Злучених Держав.

Полагоджене ріжних подробиць займе кілька місяців і вони будуть полагоджені вже по відїзді президента Вілсона.

Президент Вілсон проти всякого панованя оружної сили.

НА ПОКЛАДІ КОРАБЛЯ „ДЖОРДЖ ВАШІНҐТОН", 5. грудня. — Нині рано корабель був віддалений 450 миль від берегів Злучених Держав, роблячи пересічно 17 миль на годину. Погода ясна, але зимно.

Зі заяв президента виходить, що підчас переговорів у Франції президент Вілсон поставить зовсім ясно пропозицію, що всі, беручі участь у мировій конференції, мусять бути готові понести жертви в користь тривалого мира та що всяке пановане при помочи оружної сили зі сторони якоїнебудь держави мусить скінчити ся.

Англія хоче задержати пановане на мори.

ЛОНДОН, 5. грудня. — **Вінстон Чорчіл, міністер амуніції, заявив нині у своїй промові з нагоди виборчої кампанії, що Англія рішила задержати своє пановане на мори.**

„Ми мусимо прийти на мирову конференцію з рішучим домаганєм, щоби жадного ограниченя не накладано на наше право позістати обороною на мори", заявив він.

„Ми не услухаємо ніяких покликів, які мали би на цїли завести обмеженя для запобіженя, щоби наша фльота надальше задержала свою перевагу на мори".

В АНҐЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Вибори послів в Анґлії.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Нині відбуло ся іменоване кандидатів на послів до англійського парляменту. (Вибори відбудуть ся дня 15. грудня).

До несподіванок належить поставлене контркандидата проти теперішного премієра, Ллойда Джорджа. Його противником є А. Гаррісон, редактор „Інґліш Ревю", який стоїть на програмі утвореня ліґи народів і знесеня примусової служби військової.

Иншою несподіванкою є, що в 104 округах не поставлено жадних контркандидатів. В сей спосіб зістало вибраних: 41 коаліційних юніоністів, 28 коаліційних лібералів, 11 з партії робітничої, 22 „шінфейнерів" (айриських революціонерів), 1 націоналіст і 1 независимий.

Ірляндія дає 105 послів (всіх послів в новім англійським парляменті буде 707). В останнім парляменті партія „шін Фейн" мала всего 6 послів. Тому вибір 22 „шінфейнерів" через непоставлене противних кандидатів є також великою несподіванкою. Між вибраними вже послами партії „шін Фейн" находять ся звісні провідники сеї партії, як проф. Едвард де Валера, гр. Плонкет і Вілiям Костров.

В ШВАЙЦАРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Швайцарія готовить ся до мирової конференції.

БЕРНО, 3. грудня. — Др. Відмер вніс в швайцарськім парляменті резолюцію, щоби швайцарське правительство порозуміло ся з прочими невтральними державами в цїли поставленя домагань невтральних держав на мировій конференції, а зокрема порозуміти ся щодо будучої ліґи народів.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.5	на рік	$3.50
6 months	$2.0	на пів року	$2.00
3 months	$1.2	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents		Поодиноке число 3 центи	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 198 Montgomery

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda"
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає

AMERICAN ... CENSORSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPER

УКРАЇНСЬКИЙ МЕМОРІЯЛ ДО ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Делегація У. Н. Комітету, в якої склад входили: голова о. Петро Понятишин, заступник голови др. Кирило Д. Білик і секретар Володимир Б. Лотоцький, була в понеділок і второк, дня 2. і 3. с. м. у Вашінгтоні для передачі президентови Вілсонови, мировим делегатам, міністрам та сенаторам і конгресменам меморіялу в українській справі в Европі. Делегація доручила меморіял президентови Вілсонови, міністрови заграничних справ Ленсінгови, мировим делегатам Вайтови і Блісови, міністрам, сенаторам і конгресменам.

Сей меморіял звучить:

UKRAINIAN MEMORIAL
TO THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES.

To His Excellency WOODROW WILSON,
President of the United States.

Mr. President:

The Ukrainians of the United States, organized through the medium of their national institutions and associations in this country, having formed a central political organization known as the Ukrainian National Committee of the United States, respectfully represent:

That they are desirous of having introduced and established in their motherland, the Ukraine, and the adjacent Russian territory, American ideals of government and the American system of education in order to perpetuate sound democratic principles among their people, and to avert future conflict between races in Eastern Europe which were formerly antagonistic to each other, and to that end respectfully request that the President exercise his great influence and kind offices in this behalf:

1. That the Ukrainian ethnographic territory be recognized as one and indivisible.

2. That the ethnographic contents of the Ukraine include the larger part of the former Austrian province of Galicia (61% of the eastern territory, as far westward as the river San), the northern half of the former Austrian province of Bukovina; the Hungarian Ruthenia; and the province of Kholm, which last-named province was voted by the Russian Imperial Duma as far back as 1912 to be attached to the Kiev General Government, yet was surrendered to Poland by the Austrian and German military authorities, despite the so-called Brest-Litovsk treaty of peace. These districts, together with the Ukraine proper in Southern Russia, constitute the ethnographic Ukrainian State and should be accorded the sovereign powers of statehood.

3. That the inhabitants of this ethnographic Ukraine, as above outlined, be accorded their natural right and opportunity of national *self-determination* through their Constituent Assembly to be elected by free popular vote.

4. That if the eventualities of the peace conference, soon to be held in Paris, should result in the recommendation of a free federation of the peoples comprising the territory of former Russia, then that Ukraine be accorded its right and opportunity, as an individual entity, to enter into a free union with the peoples of former Russia on a federalistic basis similar to that which obtains in the United States under the American Federal Compact.

• • •

We are seriously apprehensive that if the Eastern part of the former Austrian province of Galicia extending westward to the river San, and if the province of Kholm in former Russia be not included within the ethnographic lines of demarcation as indicated in paragraph 2 of this Memorial, perpetual strife and turmoil will go on concerning this contested territory, and an Alsace-Lorraine situation will spring up in Eastern Europe.

Eastern Galicia has been since 1848 the seat of modern Ukrainian culture, and from time immemorial has been clearly defined as Ukrainian land, as likewise has the province of Kholm.

Hence, we solicit the constructive aid of your Excellency in establishing democratic order and stability in Ukraine, as well as in opening up commercial and industrial relations between our productive motherland and the United States. We feel that America at its earliest opportunity should avail itself of the rich resources and productivity of Ukraine, and thus prevent its exploitation by interests adverse and inimical.

We tender ourselves ready and eager to answer any and every call of the American government for any service on our part which may tend toward the attainment of these ends. We shall exert ourselves to the utmost to have the democratic sentiments and sound American views, which are maintained and held by the Ukrainians in America, reflected upon our compatriots in the territory comprising the ethnographic Ukraine, so that through our helpful agency the inculcation of these same principles may be fostered and propagated for the amelioration of their condition and the founding of an Ukrainian Republic based on justice and right.

New York City, November 29, 1918.

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE FOR THE UNITED STATES,
By its Executive Committee,
(Very Rev.) Peter Poniatishin, *Chairman*,
Dr. Cyril D. Billik, *Vice-Chairman*,
Vladimir B. Lototsky, *Secretary*.

По українськи сей меморіял звучить:

УКРАЇНСЬКИЙ МЕМОРІЯЛ
ДО ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

До Його Екселенції Вудрова Вілсона,
Президента Злучених Держав.

Пане Президенте:

Українці в Злучених Державах, зорганізовані за посередництвом своїх національних інституцій та організацій в сім краю, утворивши центральну політичну організацію під назвою Український Народний Комітет у Злучених Державах, мають честь заявити:

Що вони бажають, аби в їх вітчині, Україні, а також на сусідній російській території, заведено й установлено американські засади правліня та американську систему образованя, щоби утривалити здорові демократичні засади серед їх народу, та щоби відвернути на будуче боротьбу між народами в східній Европі, які передше між собою жили у ворожнечі, і в тій цїли мають честь звернути ся з просьбою, щоби Президент ужив свого великого впливу і своеї прихильности для сеї цїли:

1. Щоби українська етнографічна територія була признана за одну і неподільну.

2. Щоби сей етнографічний простір України обіймав більшу часть бувшої австрійської провінції Галичини (61%-території на сході, по ріку Сян на заході); північну половину бувшої австрійської провінції Буковини; угорську Русь, і Холмщину, яку російська державна дума була приділила в 1912 році до київського генерал-губернаторства, але яку австрійські і німецькі військові власти віддали Польщі мимо так званого берестейського мира. Сі краї, разом з властивою Україною в полудневій Росії, мають творити етнографічну українську державу і дістати суверенні права державні.

3. Щоби мешканці сеї етнографічної України, як висше означено, дістали своє природне право і змогу національного самоозначеня через установчі збори, вибрані свобідним всенародним голосованем.

4. Щоби на случай, як би вислїди мирової конференції, котра небаром має зачатись в Парижи, довели до порученя свобідної федерації народів, які займають простір давної Росії, Україна дістала право і змогу, яко окрема одиниця, вступити у свобідну спілку з народами бувшої Росії на федеративній підставі, подібній до сеї, яка істнує в Злучених Державах під американською федеральною конституцією.

• • •

Ми серіозно побоюємо ся, що коли би східна часть бувшої австрійської провінції Галичини, яка простягаєть ся на захід по ріку Сян, а також Холмщина, яка була провінцією бувшої Росії, не були влучені в етнографічні границі, як се зазначено в 2. параграфі меморіялу, то буде продовжатись безвпинна боротьба і неспокій в справі сеї оспорюваної території, і в східній Европі повстане така ситуація як з приводу Альзації і Лютарингії.

Східна Галичина була від 1848 року осідком новітної української культури і від непамятних часів була виразно означена яко край український, таксамо як і Холмщина.

Длятого ми просимо о видатну поміч Вашої Екселенції для установленя демократичного ладу і тривкости на Україні, а також для навязаня торговельних і промислових зносин між нашою богатою вітчиною і Злученими Дтержавами. Ми гадаємо, що Америка при найблизшій нагоді повинна скористати з богатих скарбів і продуктивности України, щоби в той спосіб перепинити визискуване її противними і ворожими інтересами.

Ми заявляємо свою готовість і охоту відкликатись на кождий зазив американського правительства для помочі, що стреміла би до осягненя сих цїлий. Ми будемо змагати з усїх сил, щоби демократичні почуваня і здорові американські погляди, якими перенялись Українці в Америці, мали вплив на наших земляків на просторі етнографічної України, аби в той спосіб за нашою помочию ті засади приймались і ширились для поліпшеня їх відносин та для основаня української републики на підставі справедливости і права.

Ню Йорк, дня 29. падолиста 1918.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ,
За Екзекутивний Комітет:
о. Петро Понятишин, голова,
Др. Кирило Д. Білик, заступник голови,
Володимир Б. Лотоцький, секретар.

З У. Н. КОМІТЕТУ.

Отсим повідомляєть ся український загал, що **вже отворено Інформаційне Бюро У. Н. Комітету у Вашінгтоні,** яке остає під проводом заступника голови У. Н. Комітету, **д-ра Кирила Д. Білика. Адреса Бюра така:**

INFORMATION BUREAU OF THE UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
U. S. Capitol, c. o. Hon. James A. Hamill, M. C.
WASHINGTON, D. C.

Зноваж письма, які звернені безпосередно до У. Н. Комітету, треба адресувати так:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
217 E. Sixth Street, New York City.

Жертви і виказ жертводавців (який буде оголошений в українських часописях) треба посилати на адресу касієра У. Н. Комітету, о. Миколи Підгорецького. Адресувати так:

REV. NICHOLAS PIDHORECKY,
22 E. Seventh Street, New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

ЧИ ПАН СІЧИНСЬКИЙ Є АВСТРОФІЛ?

(До історії німецької і австрійської пропаганди в Европі і в Злучених Державах).

Пан Мирослав Січинський в часї, як У. Н. Союз виступив з „Федерації", кричав, що се сталось через Ексчендж. І так кричав поти, поки Америка не виповіла війни Австрії. Від того часу побачив він, що лїпше замісць Ексченджу піднести новий клич і зачав кричати, що У. Н. Союз і „Свобода" покинули „Федерацію" через те, **що вони були австрофільські, а пан Січинський, бос Федерації, був проти Австрії.**

Було се очевидним **доносом,** і ми могли за се відплатитись пану Січинському тим, як би були написали про його австрофільство і ґерманофільство і то не писали видумок як пан Січинський, але подали **факти.** Але ми того доси не робили. Не робили ми з тої причини, що в часї війни се було би доносом проти пана Січинського, а робити донос навіть на противника не є по джентелменськи. Однак тепер, коли війна скінчилась, вважаємо своїм горожанським обовязком подати не до відома властий, як се робив пан Січинський в часї війни, але **до відома українського загалу ті факти з австрофільської і ґерманофільської пропаґанди пана Січинського з часу, поки Америка вступила до війни, аби наш загал вмів як слїд оцінити особисту чесність пана Січинського, котрий мовчить про свої гріхи, а винить безосновно других за такі гріхи.**

• • •

Наперед пригадаємо, що пан Січинський зараз по вибуху війни їздив до Відня, хоч там був засуджений на вязницю. Там він хотів вступити до австрійської армії яко Січовий Стрілець.

В тім одначе ще не було би нічого злого, як би пан Січинський по своїм повороті з Відня не зачав був німецько-австрійської пропаґанди.

З Відня поїхав пан Січинський до Берлїна, відки є датована його статя з німецьких і угорських писань про війну, яку прислав до календаря У. Н. Союза на 1915 р.

Але се ще був невинний опис. Однак вже там в Берлїні пан Січинський запізнав ся з політичними пропаґаторами, бо в календарі У. Н. Союза на 1916 рік в оповіданю пана Січинського є сказано між иншим так:

> **В Німеччині... старав ся** (пан Січинський) **запізнати ся з людьми, котрі щонебудь писали і знали про Україну та навязав з ними зносини.**

На що ті зносини були, побачимо з дальшої „праці" пана Січинського.

Вернувшись до Швеції, **пан Січинський станув до помочи шведському професорови Г. Ф. Стефенови в його праці для німецької пропаґанди.** Проф. Стеффен написав для сеї пропаґанди книжку по шведськи п. з. „Кріґ ох Культур" (війна і культура), яка потім появилась в Німеччині в німецькій мові. Пан Січинський для сеї книжки написав цїлий уступ, підписуючи ся прибраним іменем: Омелян Ревюк.

В тім уступі пан Січинський зробив адвертайзмент для „Союза визволеня України", який удержувало своїми грішми німецьке й австрійське правительство. Пан Січинський помістив для шведської і німецької публики цїлу проклямацію „Союза визволеня України", в якій між иншим так сказано:

> Збудоване української держави є потрібне **для самого істнованя австро-угорської монархії і для того, аби німецький нарід в наддунайській державі і в Німеччині міг правильно розвиватись.**
>
> Независима українська держава мусить бути... демократичною **монархією.**
>
> Як би тільки часть української території була освободжена зпід Росії..., то **вона** має бути під австрійською **контролею.**
>
> **Вірячи в побіду австро-угорського і німецького оружя,** Українці також сподівають ся, що прийде час, коли на руїнах російської держави повстане вільна і независима Україна.

Отже в тій пропаґанді, яку пан Мирослав Січинський ширив заграницею, було все: була потреба України для істнованя австро-угорської монархії та для розвитку німецького народу; було бажане, аби на случай, як тільки часть України відпаде від Росії, була та часть під контролею Австрії; була надія в побіду німецького і австрійського оружя; було домагане **монархії** для України. Не було ще тільки для України німецького цїсаря у вишиваній сорочці, аби дбав з Киева про істноване Австрії і розвиток німецького народу. Але пан Січинський був спокійний, бо як він вірив в побіду німецького оружя, то вірив також, що по тій побіді для української монархії найдеть ся і монарх в Берлїні.

Але на тім не конець. Пан Січинський не вдоволяв ся тим, що німецька пропаґанда проф. Стеффена і його ширить ся тільки в двох [illegible] видати її ще в одній мові — **в анґлїйській і то для народу американської републики. В тій цїли вислав пан Січинський один примірник книжки „Кріґ ох Культур" до австро-угорського амбасадора Думби у Вашінґтоні** (котрого, казав, знав ще з часу, як Думба був послом Австро-Угорщини в Стокгольмі, столиці Швеції) **з просьбою, щоби видав книжку за гроші австрійської пропаґанди в мові анґлїйській для поширеня праці Стеффена і своеї серед американського народу. Амбасадор Думба не відповідав пану Січинському на його просьбу, а тимчасом пан Січинський в осени 1914 року приїхав сам до Злучених Держав і хотів до нього поїхати особисто, однак опісля звернув ся тільки другий раз письменною просьбою. Амбасадор Думба відіслав книжку пану Січинському і відписав йому** (пан Січинський подав був адресу до себе в офісї „Свободи"), **що хоч книжка цїнна, але він не має гроший на більші публїкації.**

Та і се ще не знеохотило пана Січинського від наміреної німецької пропаґанди в Злучених Державах. **Він пійшов разом з п. С. Демидчуком до д-ра Штравса в Ню Йорку** (150 Нассав Стріт) **з просьбою, щоби він видав книжку проф. Стеффена. Др. Штравс, котрий провадив разом з д-ром Меламедом сіоністичну канцелярію і хвалив ся, що має часто наради з німецьким амбасадором ґрафом Бернсторфом, обіцяв постаратись о гроші на видане сеї книжки в анґлїйській мові і вислав сейчас каблеґраму до проф. Стеффена із запитом, кілько він хоче гонорару** (пан Січинський представляв, що йому належить ся гонорар). **Однак пізнійше др. Штравс також відписав пану Січинському** (адреса була така: Омелян Ревюк, 83 Ґренд Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.), **що се завелика книжка і що видане спізнить ся, та що радше він постараєть ся о гроші на видане кількох малих брошур для подібної пропаґанди в Злучених Державах.** Але заходи на тім перервали ся, бо пан Січинський не достарчив матеріялу на ті брошури.

Однак своеї пропаґанди з книжкою проф. Стеффена пан Січинський не покинув. **Він постарав ся о переклад свого уступу зі шведського виданя відісланого Думбою, на мову анґлїйську і дав У. Н. Раді для виданя його яко окремої брошури. Ся брошура появилась під заголовком: Russia, Poland and the Ukraine і вона була одинокою з видавництв У. Н. Ради, яку урядово заборонено в Канаді.**

У своїй фурії пропаґандистичній пан Січинський так далеко був посунув ся, що скрізь називав п. Омеляна Ревюка „російським аґентом", за те тільки, що він не годив ся з його „політикою", через що пан Ревюк перший виступив з „Федерації".

В додатку зазначимо ще, що пан Січинський часто заявляв публично, що був разом з п. С. Демидчуком у Відни і знає, хто його вислав, розуміючи безперечно, що се вислало його було австрійське правительство, а мимо того приготовляв і переводив разом з ним перший сойм в Ню Йорку, а потім в марті 1916 р., на нараді соймових делеґатів з Ню Йорку й околиці в льокали Української Бесіди на внесене пана Гната Кисіля публично завізвав пана Демидчука до народної праці в Злучених Державах.

• • •

Всі ті факти вкажуть безсторонному читачеви, хто провадив німецько-австрійську пропаґанду і чи пан Січинський має право перед українською і американською публикою, а також перед американськими властями удавати невинного, а представляти винними других.

Безсторонні читачі оцінять також, скільки в такій методі пана Січинського є особистої чести, якої брак він так сьміло тичить другим.

(Другі українські часописи просимо о передрук сеї статі).

ВСТУПНЕ СЛОВО

на масовім манїфестаційнім вічу в справі протесту проти наїзду Поляків на Галичину і Москалів на закордонну Україну, виголошене Всч. о. М. Кінашом, в Філядельфії, Па., дня 1-го грудня 1918 року.

Каже стара римська пословиця, що „історія є учителькою житя". І воно по правді так є, бо коли взяти до рук всесьвітну історію, коли читати про славну бувальщину ріжних народів, про їх лицарські подвиги, воєнні виправи, про сьвітлі часи культури, про славних великих мужів, героїв, ґеніїв, подвижників науки, штуки і т. п., то чоловік одушевляєть ся, захвачуєть ся тим, підбадьорує свого духа і вчить ся, як треба для свого народу працювати, як свою вітчину любити і якого добра свому народови бажати, аби той рідний нарід міг станути поруч других народів, як рівний з рівним, славний зі славним.

Та, на жаль, порівнуючи історію чужих народів з історією українського народу, чоловікови стає на серци тяжко, що нераз аж плакати хочеть ся. Славної бувальщини у нас мало, сьвітлих хвиль майже ніяких, великих мужів почислиш на пальцях, а натомісць чорним пасмом столїтями цїлими тягнеть ся неволя і терпінє в чужім ярмі. Неначе якесь фатум зависло над тим бідним українським народом. Що видобудеть ся зпід одного ярма, то попаде в друге, ще тяжше від першого. Плюндрували Україну сотками лїт татарські орди; минуло ся лихолїтє татарське, настала кормиґа польська та московська, а по них прийшла аж потрійна благодать, бо кнут царський, самоволя шляхотська та славетна австрійська конституція. А бідний український мужик стогнав, двигав те царсько-королївсько-шляхотське ярмо і визирав тої воленьки та шукав за нею в печальних думах, співаючи тяжким серцем: „Гей вийди, доле, із води — визволь мене, серденько, із биди". Визирав та не міг діждати ся.

В тім вижиданю волї, в тій боротьбі до красшої долї надтягнула воєнна хмара, вибухла велика сьвітова війна, війна, якої ще сьвіт не бачив, війна, що зрушила з основ найбільші европейські держави. Поспадали царські, королївські і цїсарські корони, розділила ся велика неділима Росія, розсипала ся штучно зліплена габсбурська Австрія, не устояла і мілїтарна Німеччина, а поневолені народи опинили ся перед золотою свободою.

Здавало ся, що вже аж тепер усьміхнеть ся красша доля всім угнетеним народам, а з ними і українському народови. На весь сьвіт славний президент Вілсон пійшов побідою на врага в імя справедливости і демократії, тай проголосив сьвітови, що американська армія іде добувати волю всім слабшим народам, бо після Божих і вселюдських прав воля належить ся кождому народови.

І ось настала велика радість в українськім народї, радість від тисяч лїт небувала; сусїд сусїдови, брат братови стискав руку, обнимав і зі слезами радости голосив: воля! воля!

Здавало ся, що аж тепер заживуть собі народи в злагоді, в мирі, в любві; аж тепер вже не буде один нарід другого угнїтати, один над другим панувати, бо повстануть нові, демократичні держави, без коронованих царів та цїсарів.

Користаючи з хвилї, Українці по сей і той бік Збруча повибирали собі свої народні правительства і зачала ся робота. Аж ось доносять часописи, що на глум всяким Божим і людським правам „свободолюбні і широко демократичні" Поляки, з соціялїстом Дашиньским, з одного, а чорносотенні Москалї з другого боку, допустили ся на братнім, бо славянськім народї українськім нечуваного насильства. Розіґнали при помочи наїздних війск і баґнетів Українські Установчі Збори у Львові та в Киеві і позбавили український нарід репрезентації саме в той час, коли репрезентанти инших вольних народів збирають ся на мирову конференцію рішати про долю своїх країв.

Одні і другі, Поляки і Москалї, простягнули свої нахабні пазурі по не свою власність, бо по відвічну нашу батьківщину. Нова демократична Польща, на подобу давної шляхотської, хоче ще й нинї повернути чотири мілїони галицьких Українців у своїх слуг і зробити їх рабами польських панів. На соймі в Дітройт жадають польські конфедерати від нашого президента волї, свободи для свого народу, а рівночасно відбирають силоміць свободу українському народови в Галичині. Нинї хиба вже слїпий не бачить, що Поляк — шляхтич, чи демократ, чи соціялїст одним миром мазаний: всі вони старі грішники, відвічні вороги українського народу. Не добила нас царська Росія, не добила нас шляхотська Польща, не добила нас Австрія, то нинї польські „демократи" хотять нас до решти добити і стерти з лиця землї те „гайдамацке племе" — як вони нас називають. Тепер вже галицькі Українці мали би оставити ся в виключних руках і під виключною владою Поляків; в руках наших відвічних ворогів мала би лежати наша судьба.

Се — панове і братя — страшна річ. Се нова неволя, се новий ясир, се стричок на всїх галицьких Українців. Як би те стало ся, то ти, чоловіче, вже нинї махни рукою на поворот до рідної хати, бо вже мабуть за другим наворотом не схочеш за плугом ходити на панськім ланї і виорюючи, розкидати кости своїх синів та братів, борців за долю і волю України. Вже досить гараздів зазналисьте від польського уряду. Ще добре не засклепили ся криваві синяки на плечах українського мужика від панських буків та шляхотських нагайок, а вже нову панщину рихтують нам „свободолюбні" Поляки зі своїм демократом Дашиньским. Вже нову неволю кують для тебе і твоїх дітий наші „найсердечнійші" опікуни.

Польські комірники на українській земли плянують неволю для галицьких Українців; Москалї заострили свої зуби на Україну закордонну, а ми в таку хвилю маємо вичікувати якогось чуда з небес?! Маємо мовчки дати ся закопати в могилу?!

Нї, братя і сестри, покажім, що ми живий народ, покажім, що ми не дамо ся запрячи в польське ярмо, що живцем не покладемо ся в могилу. Надходить преважна хвиля, хвиля де на мировій конференції має рішити ся, чи бути нам ґаздами чи рабами на своїм обійстю. Реченець мирової конференції вже недалеко, а дотеперішні гнобителї наші роблять собі надію, що дістануть під своє пановане Україну.

Тож в сих кількох днях, заки наш славний президент виїде на мирову конференцію, зашлїм йому наш протест против нахабности Поляків та Москалів. Скажім йому, що лучше нам гинути, ніж іти в польську неволю.

Україна пролила море крови за самостійність; робітничі і селянські війска боронили української самостійности перед большевиками та Нїмцями, а ще й тепер боронять перед польськими леґіонами в Галичинї, а нинї на домагане наших ворогів український народ мав би йти силоміць під чужу кормигу?

Зашлїм петицію до президента Вілсона, нехай він постоїть, аби його точки були сповнені, аби кождий нарід був ґаздою, не слугою на рідній земли, аби алїянти в інтересї тривалого мира в східній Европі дали змогу українському народови жити своїм питомим житєм.

На дусї не упадаймо і віри не тратьмо. При помочи оборонця гноблених народів, президента Вілсона, дібємо ся своєї долї і самі подиктуємо собі права в своїй хатї. Ми не відмовляємо Москалям права на московську державу, ми не завидуємо Полякам независимої Польщі, але вара їм від нашої кервавиці, вара їм від кождого українського загона, бо кождий сей загін зрошений українською кровю і костями засїяний, костями наших предків за давної Польщі і Росії, костями наших батьків, синів і братів в теперішній війнї. Не для Поляків і не для Москалїв Україна. Україна для Українців!

СПРАВЛЕНЄ ПОХИБКИ.

В 144 ч. „Свободи" на стороні 2-гій в статї п. з. „Програма „сойму" пана Січинського" зайшла прикра друкарська похибка. В 46. рядку є таке речене: „По упадку України пан Січинський міркує про волю України", яке мало звучати так: „По **упадку цїсарів** пан Січинський міркує про волю України". Наші читачі могли догадатись, що се случайна друкарська похибка, однак для ствердженя, що се похибка, даємо ще отсе справлене.

Христя Алчевська.

ПОЕТОВИ.

Твоя душа прекрасна й молода,
Нам про весну яскраву всім говорить,
Які казки вона розповіда,
Які скарби ховає й творить!

Співай пісні, нехай весна цвите,
Нихай людий і вабить і чарує,
І до краси любов у всїх росте
І духом людскости керує!

Твій юний спів—се сонце в небесах,
Се ранкомерли—сльози квітів рясних,
Се—сьвітло дум в сіяючих очах,
Се—волї дух в рабах нещасних!

Співай, співай і сонце викликай;
Ми прагнем волї, ясних мрій і сьвітла,
Щоб ширше думка рідная розквітла,
Щоб для рабів розцвив ся Май!...

ДОПИСИ.

З CARNEGIE, PA.

Всенародне віче.

Дня 28. падолиста с. р. відбуло ся в „Карнеґі Ліберти Гол" в Карнеґі, Па., велике русько-українське віче, на якім ухвалено слідуючі резолюції:

1. Віче жадає ввести в житє одну всенародну політичну організацію усіх Русинів-Українців у Злучених Державах, без огляду на партійні погляди і відтінки політичні і релігійні, котрих би злучила ідея великої свобідної Русько-Української Републики, а в котрій то організації не мали би місця лише так звані большевики.

2. Щоби сю ціль осягнути (одну всенародну організацію), взиває ся редакції всіх русько-українських часописий в Америці, щоби вони завізвали усіх Русинів-Українців по плейсах до негайного скликаня віч, і сформувати місцеві комітети, котрі би могли вислати своїх делегатів на всенародний русько-український сойм і на нім основали згадану висше спільну русько-українську організацію, розвязуючи тимсамим Федерацію, Українську Раду і инші.

3. Щоби так оформована спільна организація вибрала редакційний комітет, а той комітет мав би поміщувати політичні статї у всіх русько-українських часописах так довго, доки сего потреба буде вимагати.

4. Щоби то нове політичне тіло вислало на час мирових переговорів до Европи свого кореспондента, або і двох, котрі би інформували безпосередно русько-українську суспільність в Америці про перебіг мирової конференції, і стояли в тіснім контакті і порозумінію з русько-українськими делегатами мирової конференції і зі старокраєвими русько-українськими кореспондентами.

5. Щоби так уформована нова спільна організація постарала ся о заступництво русько-української народности у Вашінгтоні, а коли би можна, домагала ся одного делегата від американських Русинів-Українців на мирових переговорах.

На тім вічу переведено також відповідні до часу резолюції в англійській мові на адресу президента Злучених Держав, котрі сейчас і вислано. Сї резолюції звучать:

1. The Ukrainians of Carnegie, Pa., gathered on the 28th of November 1918 at a Grand Ukrainian meeting held in the Carnegie Library Hall located in Carnegie, Pa., declare their loyalty to the American government and its flag.

2. We beg Mr. Woodrow Wilson, president of the United States, to take utmost pains at the world „Peace Conference" in Europe these fourteen points of his to be passed and especially to be applied to the Ukrainian nation of Russia, Austro-Hungary, and Bessarabia.

3. We demand the recognition of the Ukrainian Republic in ethnographical boundaries.

4. We protest against Polish invasion of Cholm, East Galicia, and against capturing by Polish legions the Ukrainian capital city Lviw (Lemberg), and our old capital and now fortress Peremysl in East Galicia.

5. We also protest against declaring the Ukrainian nation by our enemies Poles and Moscovits pro German.

6. We refuse to be confused with the Polish and Moscovits nations.

Carnegie, Pa., Nov. 28, 1918.

Rev. Alex Prystay, president
Joseph Yaletchko, secr.

Рівнож вибрано сейчас делеґатів на майбутний русько-український сойм, а то: Впр. о. А. Пристая, гр.-кат. сьвященика в Карнеґі, Па., п. Йосифа Ялечка і Всеч. о. Юрія Стягайлова, православного сьвященика з Карнеґі, Па.

Вага хвилї і великої небезпеки зі сторони польської інвазії в Галичині, Холмщині і на Волини згуртувала карнеґійських Русинів-Українців, які через те доказали свою зрілість. По довголітній братерській ненависти звела їх до громади гроза страшної небезпеки. Нехай жеж Карнеґійці служать за примір другим українським громадам в Америці, бо коли як коли, але тепер: „Разом руки си подаймо і як братя ся любім; одні другим помагаймо, к спільній меті поспішім!"

И. Ялечко,
М. Гавронський,
секретарі віча.

З PHILADELPHIA, PA.

Велике протестаційне віче.

На віче! Ратуйте рідний край! Отсї поклики видає Український Народний Комітет в Філядельфії і вже о годині 1-шій пополудни, в неділю, 1. грудня 1918, простора саля Метрополітан була битком набита, так що весь нарід змушений був стояти, бо і для четвертої части не стало крісел.

Хор Лисенка під батутою А. Ґели відспівав „Стар Спенґлед Бенер" і віче отворив Т. Грицей короткою та поважною бесїдою, вказуючи на важність хвилї, взиваючи отсей 4.000 здвиг до повного порядку. Секретарі У. Н. К., Р. Слободзян і П. Антонович, занимають свої місця і на першого бесїдника покликано Всч. о. М. Кінаша, котрого витає буря оплесків. (Промову о. Кінаша подаємо на 2-гій стороні).

Як велике враженє зробила отся бесїда на присутних, сего годі описати. Неодному покотила ся слеза на згадку про недолю рідної країни, то знов обуренє на безсердечних сусідів-опікунів за доконані морди над українським народом. Вповні заслуженими оплесками нагороджено Всч. референта.

Не від річи буде згадати про нещасний виступ якогось Карпатороса, котрий хотів арґументувати в обороні Поляків та Москалів, висказуючи, що Українцї не хочуть самостійности, а роблять все для Австро-Угорщини.

Президія візвала сего панича до порядку, щоб записав ся до слова, та помимо упімнень сей не успокоїв ся. Тисячі народу заворушились — проч з ним! і десятки рук, вхопивши нефортунного киринника, випхали його за двері. Він, давши ногам знати, утік ледви теплий, набравши, скільки влізло ся...

Відтак виступив Р. Слободзян і сказав, що відчитає резолюції. Знов все успокоїлось, а коли він подав в резолюції число присутних на 3.000 та запитав ся, чи присутні се стверджують, підніс ся голос всего народу, що є більше, 4.000 до 5.000, котрі репрезентують 15.000 Українців міста Філядельфії.

По сім відчитано слідуючі резолюції:

I.

Ми, представники всїх верств української людности, зібрані на масовім манїфестаційнім вічу дня 1. грудня 1918 р. в числі до 5.000 в Метрополітен Гол, в Філядельфії, Па., розваживши над сучасним положенєм свого рідного краю, подаємо до відома всьому сьвітови наше становище супроти теперішних подій на Україні отсею одноголосно ухваленою резолюцією:

Дві сусідні нації — Польща і Московщина вчинили над волею українського народу насильство, розігнавши при помочи наїздних військ і багнетів, інтриґ і підступів Українські Установчі Збори в Києві і Українські Установчі Збори у Львові та в сей спосіб позбавили український нарід репрезентації саме в той час, коли репрезентанти инших вольних націй збирають ся на мирову конференцію рішати про долю своїх країв. Поваливши силою оружя Українські Установчі Збори в Києві і в галицькій части України, Поляки і Москалї насадили свої правительства, котрі забирають голос в імени українського народу і в своїх заявах доходять до заперечуваня істнованя українського народу, до заперечуваня самостійної України, яку проголосив перший український парлямент — Центральна Рада в Києві в січни 1918 р. і Українські Установчі Збори у Львові дня 24. жовтня 1918 р., самостійність, за яку Україна пролила море крови, яку робітничі і селянські війська боронили перед большевиками, перед Німцями, а ще й тепер боронять перед польськими леґіонами в Галичині і перед наступом московсько-козацьких військ на Поділю.

Ми перед цїлим демократичним сьвітом найрішучійше протестуємо проти наїзду польських і російських військ на українську землю і перед Богом присягаємо, що український нарід ніколи не зложить оружя в обороні независимої України в етнографічних границях.

Ми заявляємо, що теперішні правительства, насаджені московськими і польськими багнетами в обох частях України, в Києві і у Львові, не репрезентують не лише українського народу, але навіть жадної української політичної партії, отже і на мирових переговорах не мають права заступати волю демократичної України. Насаджені правительства репрезентують тільки незначний напливовий, неукраїнський елемент, який при помочи царів і багнетів держав Україну у віковій неволі під Польщею і Росією.

Ми заявляємо, що український нарід є душею і тілом за зєдиненою і независимою Україною, тому не прийме ніякого насильного федеративного звязку ні з Росією ні з Польщею, бо сї держави ломили всякі федеративні договори з Україною, а й тепер чинять насильство над українською землею і волею українського народу.

Ми заявляємо, що представником українського народу є Українські Установчі Збори, і тому, покликуючись на Божі права, дані всїм народам, на демократичний принцип про самовизначене великих і малих народів, проголошений Вілсоном, а принятий всїм демократичним сьвітом, ми просимо президента Вілсона взяти під розвагу сю резолюцію і передати всїм правительствам аліянтів нашу усильну просьбу, щоби Злучені Держави і аліянти в інтересі постійного мира в східній Европі, який є немислимий без забезпеченя суверенних прав української нації, спільно інтервеніювали на Україні і в сей спосіб дали змогу українському народови через Українські Установчі Збори висказати свою суверенну волю яко нації.

II.

Ми витаємо Українську Народну Раду в Парижи, яко представницю української демократії перед французьким правительством.

Ми висказуємо повне довірє Українській Народній Раді в Парижи за щиру дотеперішну працю в користь галицької і закордонної України.

Ми просимо її надалї заступати найрішучійше і боронити независимости галицької України перед французьким правительством, доки до Франції не прибудуть леґальні заступники галицько-українського народу.

III.

Ми шлемо глибокий поклін сьвіжим могилам братів Галичан, що полягли в боротьбі за независимість Галичини.

Ми витаємо Українське Правительство Галичини яко свою національно-державну репрезентацію і ми готові віддати свою кров і майно на жертівник вітчини.

Най жиє независима Галицько-Українська Републикa!

Резолюції признавано бурею оплесків. А коли предсїдатель дав під голосованє, хто за принятєм, піднесли руки всї. Проти не було нікого.

Відтак п. В. Кузьма перечитав резолюції в перекладі по анґлійськи, що рівнож принято і ухвалено всїми голосами.

Відтак зголосив ся до слова п. В. С., котрий говорив про сучасні події на Україні: Хто була У. Ц. Рада, заключенє мира з Німеччиною, Скоропадський і дїдичі, становище аліянтів, Українці в Америці, утворенє Українського Народного Комітету в Америці, делеґація У. Н. Ком. у Вашінґтоні під проводом адміністратора о. П. Понятишина, д-ра К. Білика і В. Лотоцького.

Шкода, що бесїдник говорив затихо як на таку велику галю, та всеж його бесїда була дуже інтересна і бесїдника нагороджено щирими оплесками.

І знов виступив Р. Слободзян, який піднесеним голосом згадав про борців-героїв, що наложили головами в обороні України; про страшну руїну рідного краю; про славетну польську культуру, оплачену столїтями українським народом; про масакрованє Українців і Жидів і причини щодо послїдних, а вкінци про право українського народу до своїх княжих городів Львова і Перемишля, де то Поляки мають хиба назви улиць, з котрими не буде богато труду назвати так, як повинні називатись: іменами українських діячів. Дальше представив усильні стараня Укр. Ради в Парижи і взивав, щоб і Українці в Америці не спали на волї, щоб проклятє рідних братів не впало на нас, щоб не рватись гуртками, але щоб весь нарід 600.000 встав в отсю хвилю під один прапор, без ріжниці, чи се робітник, чи ні. Бесїду п. Р. Слободзяна переривано часто бурею оплесків. Він закінчив її резолюціями, котрі ухвалено всїми голосами.

При кінци предсїдатель Т. Грицей подякував всїм за так численну участь, а рівнож представив зібраним, що всякі збірки на гали є заборонені. Кошти вже є і длятого, хто зможе, най зараз зголосить ся до церковної галї або до льокалю Укр. Амер. Горожан і зложить свою жертву.

Задунав гимн „Май Контрі" і „Ще не вмерла Україна", а відтак „Не пора Москалеви і Ляхови служить". Гимни отсї відспівано з такою силою, що, здавалось, мури розлетять ся. Се пісні крику, розпуки, протесту поневолених; се надія на повну справедливість. А голос оттих 15.000 філядельфійських Українців відібеть ся щирим відгомоном гень-гень на далекій Україні і додасть сили та витривалости братям до остаточної справедливої побіди.

Що нарід не словами, а ділами добиватись буде своїх прав, може послужити факт, що помимо того, що майже всї спішились на спізнений обід, то все таки богато вернуло ся на вказані місця і зложили свої жертви, а много приобіцяло ся в слідуючу неділю.

Разом зібрано около 110 дол.

Телєґрами до президента Вілсона і до мирових делєґатів вислано сейчас по вічу.

Теодор Грицей, предс.;
Р. Слободзян, секр.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З КАРТЕРЕТ І ХРОМ, ПОЗІР!

З рамени Укр Нар. Комітету відбуде ся

ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

ДНЯ 8. ГРУДНЯ (ДЕЦЕМБРА)

о 3-тій годині пополудни

в церковній гали при Рови Евеню.

Всї місцеві і позамісцеві Українці повинні на тім вічу явити ся, бо проклятий най буде той, хто спить у страшну хвилю, страшних мук, безталанної нашої вітчини України. Нехай ніхто не важить ся сидїти в дома тоді, коли наш загальний інтерес вимагає, щоби ми зійшли ся і порадились над своїми власними потребами. Бо два рази прокляті будуть її здрадні сини тут на чужій вільній земли, ведучі партійні особисті справи в ту страшну пору, коли вороги хотять знищити нашу неньку Україну. На віче Родимці, на віче, всї до одного, бо будуть промовляти чужі бесїдники, а ті котрі не підуть, будуть жалувати. На віче всї станьмо як один муж з надією і вірою, а поборемо ворога і освободимо нашу неньку від польських тиранів і кайданів, а тоді станемо вільними і заспіваємо що воскресла Україна. 145

ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Український Робітничий Союз накладає спеціяльний податок.

В останних часах в Українськім Робітничім Союзі, в Скрентоні, наступила деякі зміни. Головний редактор „Народної Волї", п. Іван Ардан, уступив; уступив також п. Михайло Беля, головний фінансовий секретар Українського Робітничого Союза, як про се довідуємо ся з останних чисел „Народної Волї". До повисших новостий додати треба ще одну, а іменно спеціяльний податок на членів Українського Робітничого Союза. В числі 144-тім „Народної Волї" є поміщена заява екзекутивного комітету У. Р. Союза, в якій говорить ся, що екзекутивний комітет тої організації на своїм засіданю 28. падолиста б. р. рішив наложити на всіх членів У. Р. Союза розмет в сумі 15 центів від кождої сотки обезпеченя. Розмет триває через три місяці (грудень 1918, січень і лютий 1919 року). Отже член, обезпечений на 100 долярів, має крім своєї вкладки заплатити до головної каси 15 центів спеціяльного податку; член, обезпечений на 500 долярів, має заплатити 75 центів додатково, а член, обезпечений на 1.000 долярів, має зложити кождого місяця додатково $1.50. В заяві екзекутивний комітет У. Р. Союза говорить, що спеціяльний податок накладаєть ся з огляду на се, що велика скількість фондів, які та організація має до розпорядимости, мусить тепер пійти на покрите посмертних зобовязань по померших членах, бо інфлюенца забрала велике число жертв між членами У. Р. Союза.

Перший сніг.

10-цалевий сніг, перший сеї зими, упав в околицях Банґар, в Мейн, через що всякий трамваєвий рух спинив ся.

Діти приходять пяні до школи.

Панна Альма Сміт, директорка публичної школи ч. 2, при другій улици в Пасейку, Н. Дж., зложила заяву, що з 810 дітий її школи около 200 є під впливом алькоголю. Се сьвідчить про факт, що родичі дітий, які є головно чужинцями, не дбають про здоровлє дітий. У своїй виданій публично заяві директорка атакує аптикарів і коршмарів в тім окрузі, а також ганьбить батьків. Коршмарі, каже вона, дають дітям, низше 14 літ житя, всякі напитки без нїякої перешкоди, а в аптиках діти купують так-звані краплї Гофмана (Гофман драпс), які є мішаниною етеру з алькоголем. Два тижні тому директорка Сміт відкрила в одного ученика в клясі набитий револьвер. Вона наказала перешукати цілу школу і протягом двох годин найдено між шкільними дітьми споре число револьверів і куль. У своїй заяві вона каже: — „Іст Сайд псуєть ся. Я находжу в школі дітий, які сплять цілими днями, через що не можуть вчити ся. Від деяких дітий таки добре чути горівку; вони сплять або чують ся сплячими, аж доки горівка не вийде їм з голови. Я особисто бачила, як діти вступають до коршем і там пють пиво або горівку. Я маю заяву одної 13-літної дівчини, де говорить ся, що вона кождої неділї працює в батьковій в коршмі". Інспектор пасейського повіту, довідавшись про се, сказав, що справу дасть ся судовим властям до провіреня і виновники будуть остро покарані.

Домагаєть ся справедливости для Мунея.

Минувшого четверга вечером в Ню Йорку відбуло ся віче в справі Томи Мунея. На вічу промовляв Френк Валш, бувший предсідатель воєнно-робітничої комісії. Він домагав ся, щоби Мунеєви дати нагоду стати поновно перед судом, а рівночасно потягнути перед суд окружного прокуратора Фікерта зі Сан Франціско. Валш взивав робітників, аби вони бороли ся дальше за жите Мунея, бо від того у великій мірі залежить становище і голос робітництва в будуччині.

Правительство задумало увільнити з бюр 50.000 робітників.

Федеральне правительство задумало звільнити при кінци червня 1919 року понад 50.000 осіб, які були заняті в правительственних бюрах у Вашінґтоні. Від хвилї, як підписано розєм, до кінця падолиста правительство звільнило вже зі служби около 5.000 робітників.

В одні таборі знатуралізувало ся 9.000 чужинців.

В таборі Дікс, у Райтставн, Ню Джерзи, протягом війни знатуралізувало ся 9.000 жовнірів чужинців, які є членами ріжних національностий. Італійці творять більшу половину. Натуралізовані одержать горожанські папери тоді, коли перейдуть в цивільне жите. — В таборі Мід, в Мериленд, приняло горожанство Злучених Держав 2.000 чужинців.

Проти червоного прапора.

Всьлїд за резолюцією товариства „Нешенел Дїфенз Сосаєти" і за забороною червоного прапора в Ню Йорку, пійшло також місто Шікаго. Тамошні міські власти, подібно як в Ню Йорку, видали розпоряджене, що присутність червоного прапора на публичних місцях на території міста є заборонена під загрозою 300 долярів гривни. — Генри Осборн, републиканський посол з Калїфорнії, вніс в парляменті резолюцію, щоби в державі заборонити червоний прапор. Виновників карати гривною від 1.000 до 10.000 долярів і арештом від одного до пять літ.

Протягом війни арештовано 6.000 чужинців.

Міністер справедливости щойно видав публичну заяву, в якій говорить ся, що протягом війни сей департамент арештував 6.000 чужинців, яких більшість інтерновано у воєнних таборах. З інтернованих більшість є Німців, а лише кількох є з Австро-Угорщини. Крім того департамент арештував 23.430 молодців, які не хотіли повинувати ся військовому законови, і понад 200.000 мущин, які не виповнили квестіонарів.

Інфлюенца в Мішіґен.

В цілім стейті Мішіґен в страшний спосіб шаліє інфлюенца. Кождий день приносить понад 1.000 нових случаїв недуг.

Інфлюенца убила 350.000.

Наслідком інфлюенци і запаленя легких між цивільним населенєм Злучених Держав померло від 15. вересня до 5. грудня около 350.000 осіб. Такі цифри подає вашінґтонська комісія публичного здоровля, кажучи, що се страшно підкопало асекураційні компанії. Звіти міністерства війни виказують, що у військових таборах у Злучених Державах померло від інфлюенци понад 20.000 жовнірів.

Мурини не вмирають на інфлюенцу.

Міська комісія здоровля в Стемфорд, Конн., у своїм звіті говорить, що Мурини є відпорнійші на інфлюенцу ніж инша раса. В Стемфорд, що правда, було між Муринами кілька случаїв смерти з причини інфлюенци, але процентово до їх скількости се дуже незначне число.

Нова експльозія в Ню Джерзи.

11 осіб убито а 23 ранено підчас експльозії в фабриці амуніції в Помптон Лейкс, Ню Джерзи. Вибух насупив минувшого четверга, о пів пятої пополудни. Між убитими є Антін Ромковський. Двох убитих ще не розпізнано.

Помер чоловік; оставив $4.000; ніхто не знає, відки він походить.

Микола Чехович з Депю, Ню Йорк, доносить нам: — 18. падолиста помер тут на інфлюенцу Микола Матяк, оставивши готівкою 4.000 долярів. Тут не мав він жадних краянів ані кревних. Мешкав у Поляка Вінцента Бубіса. Покійний походив правдоподібно з села Висоцко вижне, турчанського повіту в Галичині. Гроші оставив без ніякого розпорядженя. В старім краю оставив правдоподібно жінку і діти. Коли є тут, в Америці, дехто з його кревних або краянів, нехай займеть ся сею справою, щоби гроші не пропали.

Адміністратор опалу уступив.

Др. Гарри Гарфілд, адміністратор опалу, іменований президентом Вілсоном на час війни заряджувати опаловими справами в державі, вже уступив з того становища.

Жовніри мусять звертати уніформи.

Жовніри, яких увільнить ся з армії, мусять звернути свої уніформи протягом чотирох місяців від хвилї увільненя.

Робітники проти робітниць

2.400 трамваєвих мотормапів і кондукторів у Клівленд, Огайо, вийшло на страйк, домагаючись відданеня від праці 150 женщин, які доси сповняли службу кондукторів. Компанія є проти віддаленя. Федеральне робітниче бюро у Вашінґтоні зарядило видалити женщин протягом 30 днів.

Домаганя філядельфійських Українців.

Около 3.000 осіб зібрало ся минувшої неділї (1. грудня) на українське віче в Метрополітан сали у Філядельфії, щоби обговорити справу останних подій, які зайшли на наших землях. Предсідателем віча був Теодор Грицей, а бесідниками о. Максим Кінаш, Роман Слободзян, Петро Антонович, Степан Вільчинський й Іван Сорока. Всї бесїдники протестували проти політики, яка пропаґувала би федерацію України з Польщею або Московщиною. Одинокими повновласниками, які мають право говорити в справі і рішати справу України, є українські установчі збори, вибрані свобідно українським народом. Одна з точок резолюції, які вислано телеґрафічно до президента Вілсона, міністра заграничних справ Ленсінґа, Генри Вайта і полковника Гавза, звучить: — „На основі принципу, що всї люди родять ся вільними і посідають якісь права, ми отсим відзиваємо ся до президента, щоби він передав наше жадане всім державам аліянтів, аби вони перевели інтервенцію на Україні і дали українському народови нагоду висловити свою волю при помочи конґресу, вибраного українським народом".

Домагають ся висшої ціни за тютюн.

Фармери в Овенсборо, Кентоки, які занимають ся управою тютюну, ухвалили вінофати з ринків всі засоби тютюну і продавати його аж тоді, коли купці згодять ся на підвишку ціни. Тепер за 100 фунтів тютюну, коли продаєть ся найменьше 500.000 фунтів, купці платять фармерам $14.10, а рік тому платили $16.68.

Грицько Чупринка.

ПРИСЬВЯТА.

Тобі, тобі, хоч ти й забула
Сьвятої нічєньки узор,
Хоч пролетіла, промайнула,
Як невідомимий метеор.

Летять, летять зірки безстрашні
І в високости миготять,
Мої страждання нерозважні
Вони промінєм золотять.

Я всеж одній, одній співаю
В утомі, в горю і в журбі;
О, зоре, згублений мій раю,
Мій звук, мій спів тобі, тобі!

Максим Рильський.

ЦІЛУЙТЕ СЯ...

Викочуйте бочки вина,
Дзвоніть кришталними чарками
— Нехай як грім гуде луна
І грають очи блискавками!

Цілуйте ся, довіть пісні
І над кришцею живою
Уста скліяйте огнені,
Красу зливаючи з жагою!

Фіялками засипте стіл,
Цвітіть, жвіточками повитї,
І золото величних стріл
Вам сонце кине із блакиті!

Жертви на Український Сиротинець в Філядельфії, Па.

Гаррісон, Н. Дж. Гілярій Чупляк зібрав на хрестинах у Василя Федькова слідуючі лепти: Гілярій Чупляк $1.00; Стефан Ільків $1.00; Михаїл Боячко $1.00; Василь Федьків $2.00; Євдокія Захарійчук $1.00; Петро Захарійчук 50 цнт. — Разом $6.50.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Українська Громада в Ембрідж, Па. — Ваше письмо ми передали управі Українського Народного Комітету.

М. М., Вілтон, Н. Д. — Ваше письмо ми передали управі Українського Народного Комітету.

Місцевий комітет в Бутлер, Па. — З надісланого письма ми не можемо зробити ніякого ужитку, бо під ним нема ані одного підпису.

ПОДЯКА.

Коли Всевишньому подобало ся покликати до Себе нашого найдорозшого Мужа Татуся і дорогого Пастира, великою потіхою в нашім великім горю були докази, приязні і співчутя Впреподобних Отців і Дякоучителів, котрі помимо тяжких часів епідемії прибули, щоби віддати послїдну прислугу Покійному. Сею дорогою складаю сердечну подяку Впр. ОО. Єзерському, Гладичови, Сидорякови, Дмитрову, Уляницькому, Сабадошови, Пикови, Берецови і Полянському і рим. кат. Лукючовскому, Бальдарфови і Маршалкови. Вп. П. дякоучителям Дроздякови, Добромилови, Шанайді (зі Савт Сайд), Градковському, Шведови, Сцілєному, Махникови і Борисови, які відправили похорон в Форд Сіти і Джанставн. Впр. оо. Єзерському, Пикови і Уляницькому за Службу Божу в Форд Сіти, о. Пикови за проповідь і оо. Дмитрову і Сабадошови за Службу Божу і проповідь в Джанставн, Па. Впр. оо. Підгорецькому, Роткови, Довговичови, Гурянському і Симкови за слова співчутя і потіхи. Не меньше дякуємо вірним з парохії в Ню Кенсінґтон, які офірували прекрасні ризи і Форд Сіти за золоту чашу. Великою потіхою для нас було побачити парохіян з Барнесборо і Форд Сіти, які потрудили ся до Джанставн, щоб в послїдне попращати свого пастиря. Парохіяни в Джанставн явили ся численно на похороні, а тіло Покійника зложено на кладовищи парохії в Кембрія, за що складаємо також сердечну подяку.

Олена Добушовська, жена,
Дарія, Юрій, Зенон, діти.
о. Іван і Стефанія Шуховські,
шваґри.

ПОДЯКА.

Щістьдневна місія в церкві св. Ап. Петра і Павла в Карнеґі, Па., скінчила ся при Божій помочи і ласкавій участи і трудах Впр. от. місіонарів і проповідників слова Божого; скінчила ся на славу Божу і спасене душ вірних учасників місії, а випала вона дуже добре. Кождого вечера простора церква виповняла ся битком вірними, а число слухачів з кождим вечером росло. Се треба приписати Впр. о. о. місіонарам і їх ораторським здібностям, тому і дякую сею дорогою Впр. оо. місіонарам, Ф. Тарнавському з Клівленду, О. Пикови з Мікіракс, Ев. Сидорякови і В. Уляницькому з Пітсбурґа, А. Іваницинови з Чарлерой, за їх труди, бесїди і посьвяту.

Рівнож дякую щиро всім приятелям за память і желаня з нагоди двайцять-пять-літного ювилею сьвященства мого, а чесним моїм парохіянам за милу несподіванку, яку зробили підписаному з нагоди сьвяткованя мого ювилею.

З поважанєм,
От. О. Пристай.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома всім членам товариства „Єдність", від. 163, що річний мітінґ відбудеть ся дня 7. грудня б. р., о годині 7.30 вечер, в гали під числом 901 Паплар і 4-тої ул. Всї члени мусять явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя. Буде вибір нового уряду і будеть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий з членів не виповнить своєї вкладки, буде суспендований. Неприсутний член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Приведіть з собою як найбільше нових членів. — І. Гарпуль, предс.

ОБУРН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 283, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 8. грудня, о годині 2-гій пополудни, в гали церковній. Всї члени мають на тім мітінґу явити ся, бо будеть ся вибирати новий уряд. Довгуючі члени мають сплатити всі свої довги. — Г. Орищин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим подаєть ся до відома всім членам тов. „Поміч в Чужині", від. 215, що річний мітінґ відбудеть ся в суботу, 7. грудня б. р., о годині 8-мій вечером, в гали під ч. 433 Іст 5. стр. Обовязком кождого члена явити ся на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодженя. Будеть ся приймати нових членів без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. — Ф. Зухорський, предс.; І. Ковачик, кас.; О. Кучма, секр.